

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI
QARSHI MUHANDISLIK IQTISODIYOT INSTITUTI

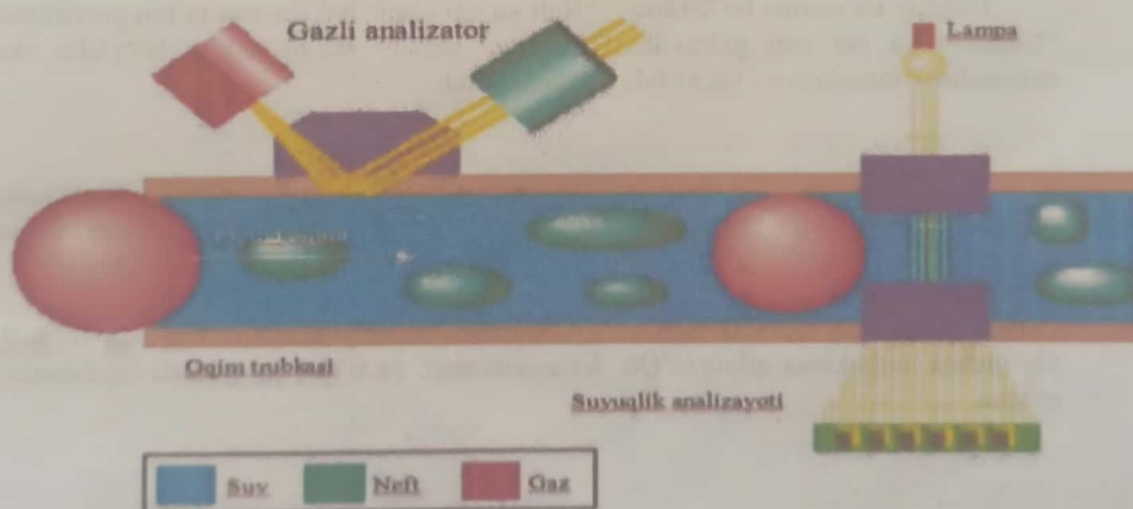
NEFT VA GAZ FAKULTETI

“NEFT VA GAZ ISHI” KAFEDRASI

“UMUMIY VA YER OSTI GIDRAVLIKASI”
fanidan amaliy mashg'ulotlarni bajarish bo'yicha

USLUBIY KO'RSATMA

60721800 – “Neft va gaz ishi” bakalavriat ta'lim yo'nalishi talabalari uchun

Qarshi – 2023 y.

Tuzuvchi:

“Neft va gaz ishi” kafedrası dotsenti
Bekjonov.R.S,
“Neft va gaz ishi” kafedrası stajyor
o’qituvchisi Ismatov Sh.A.,

Taqrizchilar:

“Texnologik mashinalar va jihozlar”
kafedrası dotsenti Mirzayev E.S.

“Sho’rtan neft va gaz qazib chiqarish
boshqarmasi” geologiya xizmati
yetakchi geologi Xushvaqtoov X.A.

“Umumiy va yer osti gidravlikasi” fanidan amaliy mashg’ulotlarni bajarish bo’yicha bo’yicha
uslubiy ko’rsatma. Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti;
Tuzuvchi: Bekjonov.R.S. Ismatov Sh.A., 2023. ____ bet.

Uslubiy ko’rsatma 60721800 – “Neft va gaz ishi” bakalavriat ta’lim yo’nalishi talabalarining
“Umumiy va yer osti gidravlikasi” fanidan amaliy mashg’ulotlar bo’yicha shug’ullanish va
muhandislik masalalarini yechishda yordam beradi.

Uslubiy ko’rsatma “Neft va gaz ishi” kafedrası “1” 01 2023 yildagi kafedra yig’ilishida
muhoqama qilingan (№ 1 bayonnoma) va o’quv jarayonida foydalanish uchun tavsiya etilgan.

Uslubiy ko’rsatma QarMII Neft va gaz fakulteti uslubiy kengashining “2” 01 2023 yildagi
yig’ilishida muhoqama qilingan (№ 6 bayonnoma). va o’quv jarayonida foydalanish uchun tavsiya
etilgan.

Uslubiy ko’rsatma QarMII uslubiy kengashining “21” 01 2023 yildagi yig’ilishida muhoqama
qilingan (№ 6 bayonnoma) va o’quv jarayonida foydalanish uchun tavsiya etilgan.

Kirish.

Uslubiy qo'llanmada neft va gaz konlarini ishlatish va loyihalashtirish bilan bog'liq bo'lgan masalalarning yechimlari ko'rsatilgan.

Uslubiy qo'llanma har qaysi bobda qisqacha nazariya va masalalar yechish namunalari ko'rsatilgan. Ba'zi bir masalalarda keltirib chiqarish formulalari ham ko'rsatilgan. Uslubiy qo'llanmada quyidagi mavzularga doir masalalar keltirilgan:

- filtratsiya nazariyasi to'g'risida asosiy tushunchalar;

- Darsi qonunining qo'llanish chegaralari va filtratsiyaning chiziqli bo'lmagan qonunlari;

- suv naporli rejimlarda siqilmaydigan suyuqlikning bir o'lchamli harakati;

- suyuqlikning barqaror tekis filtratsiyasi, quduqlar interferensiyasi, filtratsiya nazariyasi tekis masalasining kompleks o'zgaruvchan funksiyasi nazariyasi orasidagi bog'liqlik;

- gidrodinamik nomukammal quduqning uning debitiga ta'siri;

- bir jinsli o'tkazuvchanlikka ega bo'lmagan qatlamlardagi suyuqlikning harakati;

- siqiladigan suyuqlik va gazning barqaror filtratsiyasi;

- ikki suyuqlik bo'linish chegarasining harakati;

- deformatsiyalanadigan yoriqsimon qatlamda suyuqlik va gazning barqaror filtratsiyasi;

Uslubiy qo'llanma – "Neft va gaz konlarini ishga tushirish va ulardan foydalanish" bakalavriat ta'lim yo'nalishi talabalari uchun mo'ljallangan.

